

INGEZONDEN

REDACTIONEELE BEVOEGDHEID.

In het redactioneele artikel in het T. v. T. van Maart j.l., *onderwijsproblemen III*, (hetwelk mij tengevolge van bijzondere omstandigheden eerst heden onder de oogen kwam) bepleit N. de invoering van het verplichte Candidaatsexamen in de Geneeskunde vóór de Tandartsstudie. Met de grootste verbazing heb ik van den inhoud van dit artikel kennis genomen. De reden van die verbazing acht ik van voldoende algemeen (d.i. maatschappelijk tandheelkundig) belang, om langs dezen weg de Redactie van dit Tijdschrift, het Hoofdbestuur van de Maatschappij en voorts allen, die zich voor deze maatschappelijk tandheelkundige vragen van de eerste orde interesseeren, deelgenoot er van te maken.

In 1926 was het bekende Onderwijs-rapport door de Maatschappij aanvaard, geheel volgens het unanieme voorstel van de uit tien leden bestaande commissie ad hoc, door het H.B. benoemd — eene commissie, welke uit vogels van diverse pluimage was samengesteld. Dit unaniem opgestelde rapport en de aanvaarding ervan door de Algemeene Vergadering der Maatschappij maakte een gelukkig einde aan een strijd, welke 5½ jaar lang tongen en pennen van de besten en ijverigsten onzer in beweging had gehouden. De felheid en hartstochtelijkheid, waarmede bij verschillende gelegenheden gedurende die periode de strijd was gevoerd, had meermalen bedreigd, zeer schadelijke gevolgen voor de Maatschappij en voor het Nederlandsch Tandheelkundig vereenigingsleven in het algemeen te zullen hebben. Het epitheton „gelukkig”, waarmede ik de op de beschreven wijze tot stand gekomen beëindiging ervan voorzag, is dus zeker geen gemeenplaats.

Dit rapport verklaart zich na uitvoerige beschouwing van het vóór en tegen, en behoorlijk gedocumenteerd, zowel *tegen* het verplichte „doctoraal-examen voor tandartsen” als *tegen* het verplichte candidaatsexamen in de geneeskunde. In de vier jaren, sedert verstreken, is het nimmer meer in de Maat-

schappij aan de orde gesteld. En er is niets van bekend, dat hetzij de Algemeene Vergadering of eenig Bestuurs- of adviseerend orgaan der Maatschappij zich niet (meer) zou plaatsen op de basis van dat Rapport.

Nu gaat de Hoofdredacteur van dit Tijdschrift in „Onderwijsproblemen III” een pleidooi leveren vóór het candidaats-examen in de geneeskunde, volmaakt in strijd met de letter en den geest van het bedoelde Rapport. Zeker, ik weet, dat hij dat motiveert, maar het feit blijft er hetzelfde om. Op den inhoud van N's artikel ga ik niet in en over de „vlotheid”, waarmede daar het rapport-1926 is geïnterpreteerd en vóór het verplichte candidaatsexamen is geargumenteerd, zal ik niet spreken; — al kost het een zekere mate van zelfbeheersching, om niet naar het gevest te grijpen van het zwaard, dat vier jaren in de scheede rustte.

Maar ik wil erop wijzen, dat de Redactie van dit Tijdschrift niet het recht heeft, om in zulke belangrijke aangelegenheden eene meening te propageeren, afwijkend van en indruischend tegen een vaststaand en nimmer herroepen oordeel van de Maatschappij; ook al meent wellicht die Redactie, dat zij slechts van een evolutie van denkbeelden de woordvoerster is.

Het is niet voor het eerst, dat de vraag der mate van onafhankelijkheid van de Redactie aan de orde komt. Ik zal haar niet uitvoerig bespreken. Ik kan mij desnoods voorstellen, dat men over de formeele vraag van de al- of niet onafhankelijkheid van de Redactie verschillend kan denken, al acht ik persoonlijk het een absurditeit, dat de Maatschappij het zou moeten gedoogen, dat in haar officieel orgaan van redactioneele zijde meeningen zouden worden gepropageerd, welke met de hare in strijd zijn. Maar wanneer wij de zaak een weinig gemeedelijker beschouwen, dan is een verschil van meening in deze welhaast niet denkbaar. Het streven om in vraagstukken van tandheelkundig sociaal belang een communis opinio te verkrijgen, ten einde naar buiten toe vereend op te trekken (al is daaraan soms interne strijd voorafgegaan), moet ten zeerste worden toegejuicht. En in het laatste jaar is bij verschillende gelegenheden van vele zijden met dankbaarheid ervan gewaagd, dat de leiders der Nederlandsche tandheelkundige organisaties, zonder uitzondering, hoe langer hoe meer van dit streven vervuld zijn. Waar zou het heen moeten, wanneer de organisaties het zouden moeten aanzien, dat in gewichtige vragen haar ten koste van moeite en strijd verkregen oordeel en de daarop berustende acties zouden kunnen worden bestreden en ondermijnd door de wellicht vluchtig

gevormde, maar uiteraard invloedrijke meening van de Tijdschriftredactie? Alle sociale bemoeiingen van de Maatschappij zouden alleen mogelijk zijn bij de gratie der Redactie, die ze zou kunnen steunen of verlammen, al naar haar belieft!

Meer dan eens heeft de H.R. van dit Tijdschrift zich beklagd over gebrek aan medewerking van de zijde van het H.B. der Maatschappij, inzake door hem gevoerde acties. Men was het er dan niet altijd over eens, of deze klacht al of niet gegrond was; maar niemand heeft ooit het recht van den H.R. op den van de Maatschappij gewenschten steun aangevochten. Zou het mogelijk zijn, dat, omgekeerd, de H.R. in het bijzonder en de Redactie in het algemeen niet zouden inzien, dat zij de Maatschappij nadeel toebrengen in verschillende opzichten, wanneer zij bij de vervulling hunner hooge taak handelen als hier is geschied; wanneer zij een verkeerd gebruik maken van de macht, welke de organisaties met vertrouwen in hunne handen hebben gelegd.

Ik weiger vooralsnog, het te gelooven.

Amsterdam, 7 April 1930.

J. SANDERS Ezn.

Zeer geachte Redactie,

In het „Tijdschrift voor Tandheelkunde”, aflevering Maart 1930, komt op bladz. 231 een advertentie voor. In het onderste gedeelte hiervan staat onder no. 2:

„Houden U desgewenscht telefonisch op de hoogte van het verloop der effecten-markt.”

Hierop zou ik gaarne uw speciale aandacht willen vestigen, daar ik er duidelijk een opwekking tot speculeeren in meen te lezen!

Mocht U geen reden aanwezig achten om zinnen met bovenaangehaalde strekking voortaan te coupeeren, dan zou het mogelijk te overwegen zijn onderstaande regels ook in het Tijdschrift te doen plaatsen, teneinde het vraagstuk van een anderen kant althans ook te belichten!

Ik geef U advies, vrijblijvend en gratis
 Red uw vermogen nog eer het te laat is!
 Bewaar wat je hebt, hou het goed vast
 Want ben je het kwijt, dat is me een last!
 Ga toch niet gokken, begin er niet mee
 't Beste was maar, dat niemand het deed!
 Willen ze tóch... laat ze dan gaan
 Maar de tandartsen... dat die daarboven dan staan!

Met colleg. groeten,
 gaarne ten dienste,
 J. G. LA SEUR.

Winterswijk, 27 Maart 1930.

Geachte Redactie,

Naar aanleiding van het ingezonden stuk van den Heer den Besten, zou ik het volgende willen opmerken:

Het is erg gemakkelijk om op deze manier te debatteeren, n.l. om te zeggen „dat het overdreven is,” „dat het ontzettend is als het waar was” maar waar ik een gespecificeerde opgave gaf van de noodzakelijke uitgaven, die ik eerst nog eens aan enkele verlofgangers onder de oogen gebracht had, waarom attaqueert genoemde heer, deze cijfers dan niet?

Verder heeft de Heer den Besten het steeds over Batavia, waarvan iedere oud-Indisch man weet, dat het een stad van ambtenaren is, menschen die gewend zijn om niet al te rijkelijk gesalarieerd te worden en drukt dit de levensstandaard.

In Soerabaia, de stad van welvaart en handel, is de levensstandaard zeker 30 % hooger dan in Batavia, en de persoon in kwestie, moet in Soerabaia toch wonen!

De Heer den Besten zegt: „Vergeet niet, dat men Indië in dien tijd leert kennen, dat men niet verplicht is om altijd leeraar te blijven! Hoevelen in gouvernementdienst uitgekomen hebben zich later niet particulier gevestigd en hebben schitterende praktijken en inkomens.”

Ik voor mij vraag mij af, of het niet beter ware geweest, dit maar niet te schrijven, want waarom gingen die gouvernementambtenaren over in particulieren dienst, toch zeker niet om zich te verslechteren op financieel gebied!

En bovendien voor mij lijkt het voor het onderwijs niet erg bevorderlijk, dat er telkens mutatie komt in het onderwijspersoneel.

Dat de Heer den Besten, zelf gouvernementambtenaar, er de salarissen van andere ambtenaren bijhaalt, zooals van officieren en militaire doktoren kan ik begrijpen, maar hij moet niet vergeten, dat deze personen reeds vóór zij naar Indië gingen den Lande al geldelijke offers gekost hebben en dit verdisconteerd wordt in het latere salaris.

Tot slot wil ik nogmaals opmerken, dat ik met mijn schrijven niet beweerd heb, dat men van genoemd salaris armoede zal lijden, maar wilde ik alleen waarschuwen voor overschatting van het bedrag, dat men per maand gehonoreerd krijgt.

U dankende voor de plaatsruimte,

Hoogachtend,

A. M. SCHOLS.

Discussie gesloten. Red.